

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

5ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 3 Ιανουαρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Πρόεδρος, Μαρία Βύρρα, Μέλος-Εισηγήτρια, και Μιχαήλ Οικονόμου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 24.11.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1664/24.11.2022 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα «... ...Ι.Κ.Ε» και το διακριτικό τίτλο «..... Ι.Κ.Ε» (εφ' εξής η «προσφεύγουσα»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της «... (Δ.Ε.Υ.Α. ...)» (εφ' εξής η «αναθέτουσα Αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της εταιρείας «... ΙΚΕ» και το διακριτικό τίτλο «...» (εφ' εξής η «παρεμβαίνουσα»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα ζητεί την ακύρωση της προσβαλλόμενης υπ' αριθμό 203/2022 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α. ..., κατά το μέρος που αποδέχεται το 1ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού και εγκρίνει τις υποβληθείσες προσφορές των εταιρειών ... ως παραδεκτές και ορίζει ως προσωρινή ανάδοχο την εταιρεία «... ... Ι.Κ.Ε.».

Η συζήτηση άρχισε, αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε και δεσμεύθηκε το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 2.650 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2.Επειδή στο πλαίσιο διαδικασίας, που εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. λόγω αξίας και χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, η προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, αφού η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες, μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., στις 17.11.2022 και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 24.11.2022, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την κοινοποίηση, ενώ επίσης ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος Ι του π.δ 39/2017 και είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη.

3.Επειδή η προσφεύγουσα, η οποία κατέταξε πέμπτη κατά σειρά μειοδοσίας, θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης πράξης, ως βλαπτόμενη, κατά το μέρος που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς των συνδιαγωνιζόμενων εταιρειών, που προηγούνται στη σειρά μειοδοσίας, αλλά και αυτών που έπονται στη σειρά μειοδοσίας, καθώς *«Η σειρά κατάταξης δεν αποκλείει αυτόματα την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος εκ μέρους οποιουδήποτε συμμετέχοντα και μη οριστικώς αποκλεισθέντα σε δημόσιο διαγωνισμό. Βασικό κριτήριο για την στοιχειοθέτηση του εννόμου συμφέροντος αποτελεί το έγκυρο της προσφοράς του διαγωνιζόμενου και ο μη οριστικός αποκλεισμός του με έκδοση απόφασης επί αίτησης ακύρωσης»* (294/2020 Δ.Εφ.Αθ. (ΑΝΑΣΤ.) σκ. 7). Το δε έννομο συμφέρον της στηρίζεται στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή των συνδιαγωνιζόμενων, καθώς και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς τους, επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η σύμβαση.

4.Επειδή η αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε στις 24.11.2022 την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή στις συμμετέχουσες και θιγόμενες από τυχόν αποδοχή της, προκειμένου να ασκήσουν ενδεχομένως το προβλεπόμενο δικαίωμα παρέμβασής τους. Η δε παρεμβαίνουσα άσκησε εν γένει νομίμως και εμπροθέσμως στις 05.12.2022 (κατά παρέκταση, δεδομένου ότι η τελευταία ημέρα προς άσκηση παρέμβασης ήταν η 04.12.2022, ημέρα Κυριακή, εξαιρετέα), ήτοι εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την ως άνω κοινοποίηση της προσφυγής, την με ίδια ημερομηνία παρέμβασή της, υπέρ της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλομένης.

5.Επειδή, η αναθέτουσα Αρχή υπέβαλε στις 08.12.2022 τις απόψεις της επί της προδικαστικής προσφυγής. Επί των ως άνω απόψεων, η προσφεύγουσα κατέθεσε νομίμως και εμπροθέσμως, στις 12.12.2022 (κατά παρέκταση δεδομένου ότι η 10.12.2022 και η 11.12.2022, ήταν Σάββατο και Κυριακή, αντίστοιχα, εξαιρέτες), το υπό ιδία ημερομηνία υπόμνημά της.

6.Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 5ου Κλιμακίου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, και του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017, είναι τύποις παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

7.Επειδή, με τη Διακήρυξη με ΑΔΑΜ ... (αριθμός Μελέτης 22/2020) προκηρύχθηκε δημόσιος Διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «Κατασκευή Εξωτερικού Αγωγού Ύδρευσης Τ.Κ. ...», συνολικής εκτιμώμενης αξίας 530.000,00€, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., η οποία αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 29.08.2022 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό

8.Επειδή, στον εν θέματι διαγωνισμό υπέβαλαν προσφορά επτά (7) οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα καθώς και η παρεμβαίνουσα. Περαιτέρω, η σειρά μειοδοσίας ήταν η εξής: Πρώτη η «... ΙΚΕ» (νυν παρεμβαίνουσα), δεύτερη η «..... Με την προσβαλλόμενη αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος η παρεμβαίνουσα, ως προσφέρουσα τη χαμηλότερη τιμή. Κατά της εκτελεστής κατακυρωτικής απόφασης στρέφεται η προσφεύγουσα, αιτούμενη την ακύρωσή της, για τους λόγους που ειδικώς αναπτύσσονται στην υπό εξέταση προσφυγή της.

9. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής η προσφεύγουσα βάλλει κατά της νομιμότητας της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, επικαλούμενη εσφαλμένη απάντησή της στο ερώτημα του ΕΕΕΣ περί εγγραφής σε εθνικό σύστημα (προ)επιλογής. Αναλυτικότερα, κατά τους ισχυρισμούς της πρώτης, *«..Στην προκειμένη περίπτωση ο προαναφερόμενος οικονομικός φορέας κατέχει εγγραφή στη 2η τάξη του Μ.Ε.ΕΠ., ως εκ τούτου δεν διαθέτει δυνατότητα ενημερότητας πτυχίου. Συναφώς, όφειλε να απαντήσει αρνητικά*

στην ενότητα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ, στην ερώτηση εάν είναι εγγεγραμμένος σε εθνικό σύστημα προεπιλογής. Η απάντηση «ΝΑΙ» που δίνει περί εγγραφής είναι αναληθής και εσφαλμένη και αντιφάσκει με το ότι έχει εγγραφεί σε τάξεις μικρότερες ή ίσες από τη 2η τάξη του ΜΕΕΠ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να του αποκρυφθεί το μοναδικό ερώτημα που θα έπρεπε να απαντήσει εφόσον είχε απαντήσει σωστά «ΟΧΙ» και το οποίο είναι αν θα μπορεί να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης & φόρων...».

10.Επειδή, αναφορικά με τον πρώτο λόγο της προσφυγής κατά της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, λεκτέα τα εξής: Κατ' αρχάς σύμφωνα με το άρ. 33.9 β) της Διακήρυξης **«Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.ΕΠ. στις τάξεις 3η έως και 7η, μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, υποβάλλοντας «Ενημερότητα Πτυχίου» εν ισχύ απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών»**. Περαιτέρω, ως έχει ad hoc κριθεί (βλ. ΣτΕ 212/2021 σκ. 9-10), η αρνητική απάντηση στο υποερώτημα του ΕΕΕΣ περί προσκόμισης βεβαιώσεων σχετικά με την πληρωμή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον ο διαγωνιζόμενος δεν όφειλε να έχει απαντήσει, λόγω μη εγγραφής του σε επίσημο κατάλογο, δεν επάγεται έννομες συνέπειες ως προς τη δέουσα προαπόδειξη της μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού, ο οποίος σχετίζεται με την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Περαιτέρω, στον όρο 23.1 της Διακήρυξης προβλέπεται, ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να υποβάλουν, με την προσφορά τους, ΕΕΕΣ προς τον σκοπό προαπόδειξης της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής και μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού. Σύμφωνα δε με τον όρο 22.Α.2.α της Διακήρυξης, συντρέχει λόγος αποκλεισμού διαγωνιζόμενου σε περίπτωση αθέτησης των φορολογικών και κοινωνικοασφαλιστικών του υποχρεώσεων. Περαιτέρω, στην ενότητα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ, εμπεριέχεται το ακόλουθο πεδίο: **«Κατά περίπτωση ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό (π.χ βάσει εθνικού συστήματος (προ) επιλογής);»**. Ως διευκρινίζεται δε στην κατευθυντήρια οδηγία 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ, μόνον εάν ο οικονομικός φορέας

συμπληρώσει στο παραπάνω ερώτημα την απάντηση ΝΑΙ, τότε οφείλει να απαντήσει και στα υπόλοιπα τμήματα (α' – ε') της ενότητας, μεταξύ των οποίων είναι και το υπό στοιχείο ε' ερώτημα: «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;». Αντιθέτως, σε περίπτωση, που ο οικονομικός φορέας απαντήσει ΟΧΙ στο ερώτημα σχετικά με την εγγραφή σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, θα πρέπει να συμπληρώσει τις πληροφορίες που λείπουν στο μέρος IV, ενότητες Α, Β, Γ ή Δ κατά περίπτωση, μόνον εφόσον αυτό απαιτείται στη σχετική Διακήρυξη ή στα έγγραφα της σύμβασης, όπως ρητά αναφέρεται στο ΕΕΕΣ. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου και δεν αμφισβητείται, ο οικονομικός φορέας «... ΙΚΕ» στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του απάντησε καταφατικά στο ερώτημα της Ενότητας Α του Μέρους II περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο, δηλώνοντας «...ΜΕΕΠ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ 31508...2^{ης} ΤΑΞΗΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ...». Δοθέντος όμως, ότι αφ' ενός μεν η εγγραφή στο ΜΕΕΠ χωρίς ενημερότητα πτυχίου δεν θεωρείται ως εγγραφή σε επίσημο μητρώο/κατάλογο, αφ' ετέρου δε ενημερότητα πτυχίου δεν χορηγείται σε εργοληπτικές επιχειρήσεις κατώτερες της 3ης τάξης, σύμφωνα με την ΥΑ Δ15/οικ/15658/2013 (ΦΕΚ Β' 2300), εσφαλμένως ο οικονομικός φορέας «... ΙΚΕ», ως εγγεγραμμένος στη δεύτερη τάξη του ΜΕΕΠ, απάντησε ΝΑΙ στην Ενότητα Α του Μέρους II του ΕΕΕΣ περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο. Περαιτέρω, ο ως άνω οικονομικός φορέας ομοίως έδωσε εσφαλμένη, θετική απάντηση στο ερώτημα: «Η εγγραφή ή ταυτοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής», με αποτέλεσμα να μην ενεργοποιηθεί το υπό ε' ερώτημα, δηλαδή, ότι είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες, οι οποίες θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα Αρχή να τις λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν. Σημειώνεται, ότι στο Τμήμα Β του Μέρους III του υποβληθέντος ΕΕΕΣ του, ο οικονομικός φορέας «... ΙΚΕ» απάντησε, ότι δεν έχει ανεκπλήρωτες φορολογικές και

κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις. Ως εκ τούτου, κατά τα εκτεθέντα στην παρούσα σκέψη, η μη απάντηση του οικονομικού φορέα «... ΙΚΕ» σε ερώτημα που, εν προκειμένω, δεν τυγχάνει εφαρμογής γι' αυτόν, διότι δεν είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο, δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο απόρριψης της προσφοράς του και ο οικείος λόγος της προσφυγής είναι απορριπτέος. (1359/2022 ΑΕΠΠ, σκ. 23 έως 26).

11. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της νομιμότητας της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, προβάλλοντας, ότι η εγγυητική συμμετοχής της τελευταίας είχε ουσιώδεις ελλείψεις, καθώς επ' αυτής, πρώτον δεν αναγράφεται ο αριθμός της Διακήρυξης και ο χρόνος ισχύος της και δεύτερον καθίσταται ασαφές εκ του περιεχομένου της, εάν η επίμαχη εγγυητική μπορεί να ανακληθεί από τον καταθέτη, γεγονός που ματαιώνει τον σκοπό χορήγησής της.

12.Επειδή, το άρθρο 72 του Ν. 4412/2016, ως ισχύει, ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές ζητούν από τους προσφέροντες να παράσχουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα είδη εγγυήσεων: α) «Εγγύηση συμμετοχής», το ύψος της οποίας καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης [...] 4. Οι εγγυήσεις του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται (ή τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής στις περιπτώσεις δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών), δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση, ζ) **τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάρτισης αυτής, το ποσό της κατάρτισης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών του διαγωνισμού, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην**

περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης».

13. Επειδή, το από 30.12.1926 - 3.1.1927 π. δ. [«Περί συστάσεως και αποδόσεως παρακαταθηκών και καταθέσεων παρά τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων» (Α' 1)] ορίζει στο άρ. 1 αυτού ότι: «Σκοπός του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων είναι η φύλαξις καί διαχείρισις των παντός είδους παρακαταθηκών, τών είτε υπό του νόμου είτε υπό δικαστικής ή Διοικητικής Αρχής διατασσομένων ή εκουσίων καταθέσεων», στο άρ. 3 αυτού ότι: «Αι υποχρεωτικάί παρακαταθήκαι διακρίνονται εις α') Δικαστικάς, β') Εγγυοδοτικάς καί γ') Διοικητικάς», στο άρ. 4 αυτού ότι «Αί εγγυοδοτικάί παρακαταθήκαι, δυνάμεναι νά συσταθώσιν έκ μετρητών ή τίτλων ουχί δέ έξ άλλων τιμαλφών κινητών ... ενεργούνται έκ διατάξεως νόμου ή διοικητικών Αρχών πρός εξυπηρέτησιν Δημοσίου συμφερόντος καί είναι ειδικώτερον αί εξής, ενδεικτικώς αναφερόμεναι: 3) Αί συμφώνως τώ νόμω καταθέσεις μετρητών ή χρηματικών τίτλων πρός τόν σκοπόν της συμμετοχής είς τούς Δημοσίους συναγωνισμούς διά τήν εκτέλεσιν Δημοσίων έργων, μίσθωσιν ακινήτων διά δημοσίαν χρήσιν, μίσθωσιν δημοσίων νομημάτων ή κτημάτων ή χορήγησιν υπηρεσίας τινός». Στο άρ. 18 θεσπίζεται και νομοθετικώς ο κανόνας της παραχρήμα αποδόσεως της παρακαταθήκης ως εξής: «Η απόδοσις των παρακαταθηκών ενεργείται παρά των Ταμείων παρ' αίς αύται εύρηνται εγγεγραμμέναι, είς τόν δικαιούχον...επί τή προσκομίσει του γραμματίου της αποδοτέας παρακαταθήκης καί των απαιτουμένων δικαιολογητικών εγγράφων.....Η απόδοσις της παρακαταθήκης πραγματοποιείται δυνάμει χρηματικού εντάλματος πληρωμής, υπογεγραμμένου υπό του αρμοδίου Αρχιλογιστού, του Τμηματάρχου του Προληπτικού Ελέγχου καί του Διευθυντού προκειμένου περί του Κεντρικού καταστήματος ή υπό του λογιστού καί Διευθυντού προκειμένου περί Επαρχιακών Ταμείων καί Υποκαταστημάτων. Είς τό ένταλμα επισυνάπεται τό γραμμάτιον δι' ού συνεστήθη ή αποδιδομένη παρακαταθήκη, μνημονεύονται δέ έν αυτώ καί τά λοιπά δικαιολογητικά έγγραφα, έφ' ών ερείδεται ή διατασσομένη απόδοσις ήτις ενεργείται άμα τη υποβολή της αιτήσεως ή τό βραδύτερον εντός της επομένης εργασίμου ημέρας, πλύν της εξαίρέσεως του επομένου άρθρου» στο δε άρ. 19 του ιδίου δ/τος ορίζεται ότι: «Προκειμένου περί αποδόσεως παρακαταθήκης παρ' Επαρχιακού Ταμείου υπερβαινούσης τάς δραχμάς 50.000, τό σχετικόν

ένταλμα πληρωμής εκδίδεται απαραιτήτως υπό τής Κεντρικής Υπηρεσίας του Ταμείου ...».

14. Επειδή, το άρθρο 17 Α «Έκδοση εγγυητικών» της Διακήρυξης ορίζει ότι: «17.Α.1. Οι εγγυητικές επιστολές των άρθρων 15, 16 και 17 εκδίδονται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/2016 (Α'13) που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη- μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού.⁸⁵ Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα».

15. Επειδή, αναφορικά με το δεύτερο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, λεκτέα τα εξής: Κατ' αρχήν, στην εγγύηση που παρέχεται με τραπεζική εγγυητική επιστολή, ο εγγυητής (Τράπεζα) εγγυάται υπέρ του οφειλέτη, δυνάμενος να αντιτάξει κατά του δανειστή όλες τις μη προσωποπαγείς ενστάσεις του πρωτοφειλέτη, σύμφωνα με τα άρθρα 847 και 853 του ΑΚ, ενώ στην εγγυοδοτική παρακαταθήκη, ο ίδιος ο οφειλέτης εγγυάται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του και για την εξασφάλιση του δανειστή, καταβάλλοντος ο ίδιος το χρηματικό ποσό για δικό του λογαριασμό. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρων 3, 4, 6 και 7 του Π.Δ. της 30/12/3.1.1927, με την κατάθεση εγγυήσεως στο Τ.Π.Δ. καταρτίζεται εγγυοδοτική παρακαταθήκη, σύμβαση, δηλαδή, στην οποία δεν νοείται άσκηση από το Τ.Π.Δ. της ένστασης διζήσεως, άρνηση, δηλαδή, καταβολής της οφειλής, μέχρις ότου ο δανειστής προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση κατά του πρωτοφειλέτου και αυτή καταστεί ατελέσφορος, και, κατ' ακολουθίαν, δεν νοείται ούτε παραίτηση από το δικαίωμα διζήσεως, το οποίο παρέχεται από το νόμο μόνο στον εγγυητή: α) διότι η σύμβαση αυτή είναι αυτοτελής και έχει περιεχόμενο την εξασφάλιση, που παρέχεται με μετρητά ή χρεόγραφα κ.α., από ένα πρόσωπο για την καλή εκπλήρωση των καθηκόντων του ή από τον οφειλέτη για την εκπλήρωση των

υποχρεώσεών του (εγγυοδοσία) και διαφέρει της εγγυήσεως, της ανάληψης δηλαδή, από τον εγγυητή της υποχρεώσεως απέναντι στο δανειστή, να εκπληρώσει την παροχή του πρωτοφειλέτου, αν δεν το κάνει ο τελευταίος, και β) καθώς στην σύμβαση αυτή οφειλέτης είναι ο θεματοφύλακας και στην προκειμένη περίπτωση το Τ.Π.Δ. και δανειστής ο παρακαταθέτης. Συνεπώς, η απαίτηση που περιλαμβάνεται στο άρθρο 72 Ν. 4412/2016 περ. ζ, ότι «*η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως*», μη συνάδουσα με τη φύση και το χαρακτήρα της εγγυοδοτικής παρακαταθήκης, τυγχάνει εφαρμογής μόνον ως προς τις εγγυήσεις συμμετοχής που εκδίδονται από τραπεζικά ιδρύματα (βλ. Γνμ Ν.Σ.Κ. 34/21.1.1992, ΑΕΠΠ 93/2019). Επιπροσθέτως, δεν υφίσταται συγκεκριμένη, ρητά οριζόμενη, διάρκεια της εγγυοδοσίας που παρέχεται με την παρακαταθήκη, αλλά λαμβάνεται υπ' όψη η δεκαπενταετής παραγραφή της αξίωσης του λήπτη του γραμματίου παρακαταθήκης, δυνάμει του άρθρου 17 του Ν. 3647/1928 (βλ. ΑΠ 544/2011). Ως εκ τούτου, η δεκαπενταετής παραγραφή καλύπτει το δικαίωμα αξίωσης του ποσού εγγυοδοσίας, κατά τον ελάχιστο χρόνο ισχύος της εγγυητικής συμμετοχής, όπως τούτο απαιτείται από το νόμο 4412/2016. Περαιτέρω, τα γραμμάτια συστάσεως παρακαταθήκης στο Τ.Π.Δ. («εγγυοδοτική παρακαταθήκη») συνιστώνται υπό τους όρους της ειδικής νομοθεσίας, που διέπει το Ταμείο, ήτοι του από 30.12.1926 – 3.1.1927 π. δ/τος (Α' 1), η οποία προβλέπει, ότι, προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, συνιστώνται «εγγυοδοτικές παρακαταθήκες», οι οποίες διαφέρουν από τις εγγυητικές επιστολές των Τραπεζών και στο σχετικό έντυπο δεν μπορεί να γίνει καμμία παρέμβαση από τρίτους, που ζητούν την έκδοση αυτών, προκειμένου να συμμετάσχουν σε δημόσιους διαγωνισμούς (πρβλ. ΣτΕ 1604/2022 σκ. 21). Εν προκειμένω, από το σώμα της κατατεθείσας από τον οικονομικό φορέα «..... ΙΚΕ» υπ' αριθμ. 5062/14-09-22 εγγύησης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων ..., προκύπτει σαφώς, ότι αναφέρει την ημερομηνία έκδοσής της, τον αριθμό της, τον εκδότη της, το όνομα της αναθέτουσας Αρχής, το ποσό που καλύπτει, την πλήρη επωνυμία και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα, υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση, τον τίτλο του έργου καθώς και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, ήτοι τα υπό α), β), γ), δ), ε), στ) και η) στοιχεία σύμφωνα με τους όρους του νόμου. Επίσης, αναφέρει, ότι ισχύει και

για τυχόν επαναλήψεις της διαγωνιστικής διαδικασίας. Εν τούτοις, η επίμαχη εγγύηση δεν περιλαμβάνει τα υπό ζ), θ) και ι) στοιχεία, που απαιτούνται εκ του άρ. 72 Ν. 4412/2016. Δοθέντος όμως ότι, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο υπό ζ) όρος (*«η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως»*) δεν συνάδει με τη φύση της εγγυητικής παρακαταθήκης, οι δε υπό θ) και ι) όροι - [*«(θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται»*)] - υπερκαλύπτονται με βάση το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο των εγγυητικών παρακαταθηκών, η προσκομισθείσα από τον οικονομικό φορέα «..... ΙΚΕ» εγγύηση πληροί τους όρους του νόμου 4412/2016 και της Διακήρυξης. Τέλος, ειδικώς οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί μη αναγραφής του αριθμού της Διακήρυξης τυγχάνουν απορριπτέοι, καθώς στην επίμαχη εγγυητική συμμετοχής αναγράφονται επί λέξει ότι: *«...ΣΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΕΥΑ ... ΣΤΙΣ 15-9-2022...ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ Τ.Κ ... ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ 22/2020...»*. Εν όψει των εκτεθέντων στην παρούσα σκέψη, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν απορριπτέοι και συνεπώς και ο οικείος λόγος τυγχάνει απορριπτέος.

16. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, η προσφεύγουσα επικαλείται, ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας ήταν απορριπτέα, διότι τα υποβαλλόμενα από εκείνην ISO 9001:2005 και ISO 14001:2015 δεν αφορούν στην πιστοποίηση σε «κατασκευή δικτύων ύδρευσης», κατά παράβαση του άρθρου 22.Ε της Διακήρυξης.

17.Επειδή, αναφορικά με τον τρίτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, λεκτέα τα εξής: Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου αλλά και κατά την παρεμβαίνουσα, αυτή κατέθεσε πιστοποιητικό ISO 9001:2015 και ISO 14001:2015, τα οποία έχουν ως πεδίο εφαρμογής «Εργασίες Εκσκαφών, Χωματουργικές Εργασίες, Καθαρισμός Ρεμάτων—Κατασκευή Υδραυλικών Έργων και Έργων οδοποιίας». Με τον όρο 22.Ε της Διακήρυξης θεσπίζεται κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής

ικανότητας (118/2017 ΑΕΠΠ), κατά το οποίο οι οικονομικοί φορείς πρέπει να συμμορφώνονται με το πιστοποιητικό ISO 9001:2015 και το πιστοποιητικό ISO 14001:2015, τα οποία (αμφότερα) πρέπει να καλύπτουν το αντικείμενο του εν θέματι διαγωνισμού, ήτοι την «Κατασκευή δικτύων ύδρευσης». Το προαναφερόμενο πεδίο εφαρμογής στα επίμαχα ISO της παρεμβαίνουσας και δη, καθ' ο μέρος αναφέρει την κατασκευή υδραυλικών έργων, ασχέτως δε και της ρητής αναφοράς σε κατασκευή δικτύων ύδρευσης, προδήλως, ούτως ή άλλως, καλύπτει τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, αφού η υδραυλική τεχνική επιστήμη προφανώς συνιστά έννοια γένους έναντι της ύδρευσης, καθώς, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, η ύδρευση αποτελεί αντικείμενο της υδραυλικής. Τα δε πεδία εφαρμογής προτύπων ποιότητας έχουν την έννοια περιγραφής των καλυπτόμενων δραστηριοτήτων και ομάδων δραστηριοτήτων, χωρίς το ακριβές λεκτικό του κάθε πιστοποιητικού, που εξ άλλου συντάσσεται, ως προς τις περιγραφόμενες καλυπτόμενες δραστηριότητες, κατά την κρίση του εκάστοτε φορέα πιστοποίησης, χωρίς να απαιτούνται συγκεκριμένη διατύπωση και κωδικοί δραστηριοτήτων με συγκεκριμένη περιγραφή, οι οποίες δραστηριότητες, αναλόγως, καλύπτονται ή όχι, ανεξάρτητα από τον εάν το ακριβές λεκτικό του πεδίου εφαρμογής στο πιστοποιητικό αναφέρει επί λέξει τα ζητούμενα δια της Διακήρυξης πεδία εφαρμογής, τα οποία απλώς πρέπει να καλύπτονται από την πιστοποίηση του οικονομικού φορέα. Εν ολίγοις, τα εκεί αναφερόμενα πεδία εφαρμογής της πιστοποίησης θα πρέπει, κατ' εύλογη κρίση του περιεχομένου της περιγραφής τους, να αφορούν και να καλύπτουν τις δια της Διακήρυξης ζητούμενες δραστηριότητες, ανεξαρτήτως ακριβούς λεκτικού διατύπωσης (626/2020 ΑΕΠΠ, σκ. 4). Συνεπώς, τα επίμαχα ISO, που έχουν πεδίο εφαρμογής την κατασκευή υδραυλικών έργων, καλύπτουν και την κατασκευή δικτύων ύδρευσης, απορριπτομένων έτσι των οικείων ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Συνεπώς, ο οικείος λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος.

18. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας προσφοράς της παρεμβαίνουσας, η προσφεύγουσα επικαλείται μη επαρκή αιτιολόγηση της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς της παρεμβαίνουσας.

19. Επειδή, αναφορικά με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας προσφοράς της παρεμβαίνουσας, λεκτέα τα εξής: Ως προς το

κόστος ασφαλικής στρώσης: Οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι όλως αόριστοι και ως εκ τούτου απορριπτέοι, καθώς αυτή δεν προβαίνει σε κανέναν υπολογισμό ούτε επικαλείται στοιχεία προς απόδειξη της υποκοστολόγησης, κατά τους ισχυρισμούς της πάντα, του συγκεκριμένου κονδυλίου (πρβλ 119/2022 Δ.Εφ.Λαρ.). Άλλωστε, η αποδοχή ενός αορίστου ισχυρισμού της προσφεύγουσας θα μετακύλιε ανεπιτρέπτως το βάρος απόδειξης στην παρεμβαίνουσα εταιρεία (1379/2022 Δ.Εφ.Αθ., σκ. 14). Ως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, ότι η παρεμβαίνουσα δεν επικαλέσθηκε ειδικές συνθήκες: Στο άρθρο 88 Ν. 4412/2016 περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 Ν. 4782/2021 (ΦΕΚ Α` 36/09.03.2021) και ισχύει στην προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία, που εκκίνησε μετά την 1/6/2021, οπότε οι ανωτέρω διατάξεις τέθηκαν σε ισχύ, ορίζονται τα εξής: «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής... 2. Οι εξηγήσεις της παρ. 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) ... β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο **προσφέρων** για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου...». Επομένως, τα στοιχεία του άρθρου 88 παρ. 2 Ν. 4412/2016 αναφέρονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, και, ως εκ τούτου, η παρεμβαίνουσα δεν υπείχε υποχρέωση επίκλησης ειδικών/ευνοϊκών συνθηκών, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Ως προς το εργατικό κόστος και τον συντελεστή εργατικής δαπάνης του έργου: Η προσφεύγουσα στην προδικαστική προσφυγή της δεν έχει περιλάβει αναλυτικούς μαθηματικούς υπολογισμούς, κατ' επίκληση της εργατικής νομοθεσίας, σχετικά με τα ποσά που, κατά την άποψή της, όφειλε να έχει συνυπολογίσει η παρεμβαίνουσα στην οικονομική προσφορά της για την εργατική δαπάνη και τις ασφαλιστικές εισφορές και, ως εκ τούτου, οι ισχυρισμοί της είναι απορριπτέοι ως αόριστοι. (Σ960/2022 ΑΕΠΠ, 119/2022 Δ.Εφ.Λαρ.). Ως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, ότι η παρεμβαίνουσα παρείχε τις επίμαχες διευκρινίσεις επί 26 ημέρες κατά παράβαση της αποκλειστικής προθεσμίας των 20 ημερών, που θέτει ο νόμος:

Κατ' αρχάς κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 88 παρ. 2 Ν. 4412/2016, οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να τεκμηριώσουν την προσφερόμενη τιμή με στοιχεία κρίσιμα σε σχέση με την συγκεκριμένη σύμβαση, και όχι με την εν γένει επιχειρηματική τους δραστηριότητα ή με προηγούμενες διαγωνιστικές διαδικασίες (πρβλ. ΔΕΕ Slovensko, ο.π., σκ. 30, ΔΕφΑθ 120/2020). Περαιτέρω, στις περιπτώσεις αιτιολόγησης ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς απαιτείται η ανάπτυξη μεταξύ της αναθέτουσας Αρχής και του διαγωνιζομένου ενός ουσιαστικού διαλόγου, ο οποίος πρέπει να λαμβάνει χώρα σε χρόνο κατάλληλο, ήτοι κατά την αξιολόγηση των προσφορών και πριν τη λήψη της απόφασης για την ανάθεση της σύμβασης, με σκοπό την αποτροπή αυθαίρετων εκτιμήσεων της αναθέτουσας Αρχής και τη διασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού μεταξύ των υποψηφίων αναδόχων (508/2022 ΑΕΠΠ). Στο πλαίσιο αυτό, δεν αποκλείεται, μετά την αρχική εκτίμηση των απαντήσεων των οικονομικών φορέων, να κληθούν αυτοί εκ νέου, με νέα και συγκεκριμένη πρόσκληση της αναθέτουσας Αρχής, να αιτιολογήσουν τα σημεία των προσφορών τους, που εξακολουθούν να της προκαλούν αμφιβολίες (πρβλ. ΣΤΕ 199/2021). Εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα παρείχε τις πρώτες διευκρινίσεις στις 07.10.2022 σε απάντηση του από 21.09.2022 εγγράφου της αναθέτουσας, τις δεύτερες διευκρινίσεις στις 25.10.2022, σε απάντηση του από 18.10.2022 εγγράφου της αναθέτουσας, και τις τρίτες στις 02.11.2022, οι οποίες αποτελούσαν ορθή επανάληψη των δεύτερων διευκρινίσεων. Άπασες, λοιπόν, οι διευκρινίσεις δόθηκαν εντός της τιθέμενης εκ του νόμου προθεσμίας κατ' άρ. 88 Ν. 4412/2016, στο οποίο ορίζεται, ότι: *«1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής»*, απορριπτομένων έτσι των ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Συνεπώς, ο οικείος λόγος της προσφυγής είναι απορριπτέος.

20. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Ε», η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η προσφορά της ήταν απορριπτέα, διότι: *«...Στην προκειμένη*

περίπτωση ο προαναφερόμενος οικονομικός φορέας κατέχει εγγραφή στη 1η τάξη του Μ.Ε.ΕΠ., ως εκ τούτου δεν διαθέτει δυνατότητα ενημερότητας πτυχίου. Συναφώς, όφειλε να απαντήσει αρνητικά στην ενότητα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ, στην ερώτηση εάν είναι εγγεγραμμένος σε εθνικό σύστημα προεπιλογής. Η απάντηση «ΝΑΙ» που δίνει περί εγγραφής είναι αναληθής και εσφαλμένη και αντιφάσκει με το ότι έχει εγγραφεί σε τάξεις μικρότερες ή ίσες από τη 2η τάξη του ΜΕΕΠ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να του αποκρυφθεί το μοναδικό ερώτημα που θα έπρεπε να απαντήσει εφόσον είχε απαντήσει σωστά «ΟΧΙ» και το οποίο είναι αν θα μπορεί να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης & φόρων...». Εν ολίγοις, η προσφεύγουσα επικαλείται εσφαλμένη απάντηση της εν λόγω εταιρείας στο ερώτημα του ΕΕΕΣ περί εγγραφής σε εθνικό σύστημα (προ)επιλογής

21. Επειδή, αναφορικά με τον πρώτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Ε», λεκτέα τα εξής: Εν προκειμένω, πράγματι, ο εν λόγω οικονομικός φορέας κατέχει εγγραφή στην 1^η τάξη του ΜΕΕΠ. Περαιτέρω, στην ενότητα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ, στην ερώτηση, εάν είναι εγγεγραμμένος σε εθνικό σύστημα προεπιλογής, αυτός έδωσε την απάντηση «ΝΑΙ». Οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί εσφαλμένης απάντησης στο ΕΕΕΣ για την εγγραφή σε εθνικό σύστημα προεπιλογής είναι απορριπτέοι, ισχυόντων αναλογικώς όσων εκτέθηκαν στη σκ.10.

22. Επειδή, με το δεύτερο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας προσφοράς της «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Ε», η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η προσφορά της εν λόγω εταιρείας ήταν απορριπτέα, διότι τα υποβαλλόμενα από εκείνην ISO 9001:2005 και ISO 14001:2015 δεν αφορούν στην πιστοποίηση σε «κατασκευή δικτύων ύδρευσης», κατά παράβαση του άρθρου 22.Ε της Διακήρυξης.

23.Επειδή, αναφορικά με το δεύτερο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας προσφοράς της «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Ε», λεκτέα τα εξής: Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου, η εν λόγω εταιρεία κατέθεσε πιστοποιητικά ISO 9001:2015 και ISO 14001:2015, τα οποία έχουν ως πεδίο εφαρμογής «Κατασκευαστικές Εργασίες». Συνεπώς, ως βασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, η εν λόγω εταιρεία δεν διαθέτει την απαιτούμενη πιστοποίηση σε κατασκευή δικτύων ύδρευσης, καθώς δεν προσδιορίζεται

ποιες κατηγορίες κατασκευαστικών εργασιών υπάγονται στα επίμαχα ISO. Συνεπώς, ο οικείος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

24. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Ε», η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η προσφορά της εν λόγω εταιρείας ήταν απορριπτέα, διότι έχει υποβάλει δύο έντυπα οικονομικής προσφοράς.

25. Επειδή, αναφορικά με τον τρίτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας προσφοράς της εταιρείας «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Ε», λεκτέα τα εξής: Όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και όπως συνομολογεί και η προσφεύγουσα, ο εν λόγω οικονομικός φορέας υπέβαλε ένα έντυπο οικονομικής προσφοράς πριν την τροποποίηση του διαγωνισμού την 04.08.2022 με α/α Συστήματος Ε.ΣΗ.ΔΗ.Σ 191293 και ένα έντυπο οικονομικής προσφοράς, κατόπιν της τροποποίησης του διαγωνισμού την 12.09.2022 και α/α Συστήματος Ε.ΣΗ.ΔΗ.Σ. 191293,1. Όπως όμως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και επικαλείται και η αναθέτουσα με τις απόψεις της, η αιτία ύπαρξης των δύο εντύπων οικονομικής προσφοράς της εν λόγω εταιρείας είναι η τροποποίηση του διαγωνισμού με ΑΑ ΕΣΗΔΗΣ 191293, λόγω διόρθωσης ρυθμίσεων του συστήματος της πλατφόρμας Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. (δημιουργία διαγωνισμού) που αφορούν στο έντυπο οικονομικής προσφοράς. Με τη δημιουργία του τροποποιημένου διαγωνισμού 191293,1, έπρεπε να εξαχθεί από το σύστημα νέο έντυπο οικονομικής προσφοράς με τις νέες διορθωμένες ρυθμίσεις. Καθώς σε διαγωνισμό, ο οποίος έχει δημοσιευθεί, δεν είναι δυνατή από το σύστημα η διαγραφή συνημμένων, στον ηλεκτρονικό χώρο του διαγωνισμού υπάρχουν και τα δύο έντυπα, απορριπτομένων έτσι των ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Συνεπώς, ο οικείος λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος.

26. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Ε», η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η προσφορά της εν λόγω εταιρείας ήταν απορριπτέα, λόγω μη υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης του άρ. 24.2 εδάφιο δ', στο οποίο ορίζεται ότι: «24.2 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα υπό (α) και (β) στοιχεία:... δ) ΥΔ του οικονομικού φορέα ότι έλαβε πλήρη γνώση όλων των γενικών και

τοπικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου και τους αποδέχεται ανεπιφύλακτα». Μάλιστα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η Επιτροπή Διαγωνισμού, κατά παράβαση του άρ. 102 Ν. 4412/2016, κάλεσε τη συγκεκριμένη εταιρεία προς υποβολή της επίμαχης υπεύθυνης δήλωσης.

27.Επειδή, αναφορικά με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας προσφοράς της εταιρείας «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Ε», λεκτέα τα εξής: Όπως συνομολογεί η αναθέτουσα με τις απόψεις της, «Ο οικονομικός φορέας ... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΕ ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση της ΕΔ για την υποβολή της ΥΔ εμπρόθεσμα». Όμως, με το δεδομένο, ότι η προσκόμιση της επίμαχης υπεύθυνης δήλωσης προεβλέπετο επί ποινή αποκλεισμού, η παράλειψη της εν λόγω εταιρείας να προβεί σε τέτοια δήλωση συνιστά ουσιώδη παράλειψη. Εξ άλλου, δεν πρόκειται για παράλειψη, η οποία ήταν δυνατό να αρθεί με την παροχή διευκρινίσεων, κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2016, ακόμη και μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 42 του ν. 4782/2021. Τούτο δε, καθ' όσον η αναθέτουσα Αρχή έχει, βάσει της τελευταίας αυτής διάταξης, σχετική δυνατότητα να καλέσει τον διαγωνιζόμενο να συμπληρώσει στοιχεία του φακέλλου του, όπως προκύπτει τόσο από την αιτιολογική έκθεση του ν. 4782/2021, όπου ορίζεται, ότι «με τη νέα διατύπωση του άρθρου 102, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει να διορθωθούν ή συμπληρωθούν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε ένα φάκελο υποψηφιότητας», όσο και από το γεγονός, ότι η δυνατότητα αυτή παρέχεται υπό προϋποθέσεις, ήτοι εφ' όσον δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα, με τρόπο ώστε να του δίδεται αθέμιτο πλεονέκτημα έναντι των λοιπών συμμετεχόντων και εφ' όσον η διευκρίνιση-συμπλήρωση αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα (βλ. σχετ. αιτιολογική έκθεση). Άλλωστε, και η νέα (μετά την τροποποίηση με το ν. 4782/2021) διατύπωση της διάταξης του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 ουσιαστικά υιοθετεί τη διατύπωση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (άρθρο 56 παρ.4), σύμφωνα με την οποία η Αναθέτουσα έχει τη δυνατότητα να ζητεί από τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν τα δικαιολογητικά τους, τηρουμένων, όμως, απολύτως των αρχών της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας. Η ανωτέρω, όμως, δυνατότητα συμπλήρωσης-διευκρίνισης προϋποθέτει αναγκαίως να έχει προηγηθεί σχετική δήλωση, περίπτωση που δεν ισχύει εν προκειμένω, εν όψει της παντελούς έλλειψης σχετικής δήλωσης εκ μέρους

του οικονομικού φορέα «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Ε», ως προς τη δέσμευσή του, «ότι έλαβε πλήρη γνώση όλων των γενικών και τοπικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου και τους αποδέχεται ανεπιφύλακτα», η δε συμπλήρωση αυτής συνιστά μεταγενέστερη (μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών) τροποποίηση της προσφοράς, που έχει υποβληθεί, κατά καταστρατήγηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της νομιμότητας (πρβλ. ΕπΑνΣτΕ 346/2017, 184/2017, 135/2018), δεδομένου ότι δεν είναι δυνατή, μετά από πρόσκληση της αναθέτουσας Αρχής, η αναπλήρωση μη υποβληθέντων στοιχείων ή πληροφοριών (πρβλ. ΣτΕ 827/2019, 1490/2019, 18/2022 Δ.Εφ.Χανίων κ.ά.). Άλλωστε, η δήλωση, που παραλείπεται εν προκειμένω, δεν αφορά σε γεγονότα, που θα μπορούσαν να εξακριβωθούν αντικειμενικά, αλλά αφορά σε δήλωση, που μόνο ο συμμετέχων μπορεί να βεβαιώσει και να δεσμευθεί ως προς το περιεχόμενό της (18/2022 Δ.Εφ.Χανίων). Συνεπώς, κατ' αποδοχή του οικείου λόγου της προσφυγής, η προσφορά της «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Ε» ήταν απορριπτέα.

28. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΤΕ», η προσφεύγουσα επικαλείται ότι: «...Στην προκειμένη περίπτωση ο προαναφερόμενος οικονομικός φορέας κατέχει εγγραφή στη 2η τάξη του Μ.Ε.ΕΠ., ως εκ τούτου δεν διαθέτει δυνατότητα ενημερότητας πτυχίου. Συναφώς, όφειλε να απαντήσει αρνητικά στην ενότητα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ, στην ερώτηση εάν είναι εγγεγραμμένος σε εθνικό σύστημα προεπιλογής. Η απάντηση «ΝΑΙ» που δίνει περί εγγραφής είναι αναληθής και εσφαλμένη και αντιφάσκει με το ότι έχει εγγραφεί σε τάξεις μικρότερες ή ίσες από τη 2η τάξη του ΜΕΕΠ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να του αποκρυφθεί το μοναδικό ερώτημα που θα έπρεπε να απαντήσει εφόσον είχε απαντήσει σωστά «ΟΧΙ» και το οποίο είναι αν θα μπορεί να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης & φόρων...». Αναφορικά με αυτόν τον λόγο της προσφυγής λεκτέα τα εξής: Δεδομένου ότι η εν λόγω εταιρεία είναι 2^{ης} τάξης ΜΕΕΠ και ισχυόντων αναλογικώς όσων εκτέθηκαν στη σκ. 10, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί εγγραφής σε εθνικό σύστημα προεπιλογής είναι απορριπτέοι.

29. Επειδή, με το δεύτερο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΤΕ», η προσφεύγουσα επικαλείται

ότι ήταν απορριπτέα, καθώς στην εγγυητική επιστολή αυτής δεν αναγράφεται ο αριθμός της Διακήρυξης. Αναφορικά με τον λόγο αυτό λεκτέα τα εξής: Πράγματι στην επίμαχη εγγυητική επιστολή δεν αναγράφεται ο αριθμός της Διακήρυξης, αναγράφονται όμως τα στοιχεία του διαγωνισμού, και δη «...για την ανάθεση της σύμβασης «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗ Τ.Κ ...». Ουδεμία αμφιβολία ούτε ασάφεια ή αοριστία καταλείπεται ως προς τον συγκεκριμένο διαγωνισμό, για τον οποίο έχει δοθεί η επίμαχη εγγύηση, καθώς όλα τα λοιπά απαιτούμενα κατά το νόμο και την Διακήρυξη στοιχεία αυτής αναγράφονται σαφώς, ορθώς και με πληρότητα, επί του σώματος της προσκομισθείσας εγγύησης. Ως εκ τούτου, από το περιεχόμενο της κατατεθείσας εγγυητικής επιστολής προκύπτουν με σαφήνεια και χωρίς καμμία αμφιβολία τα στοιχεία του επίμαχου διαγωνισμού, ενώ το ελλείπον στοιχείο του αριθμού της διακήρυξης δεν αρκεί, ώστε να τεθεί εν αμφιβόλω, ότι η εγγύηση καλύπτει τον επίμαχο διαγωνισμό για τον οποίο χορηγήθηκε και την απαιτούμενη διάρκεια (888/2021 ΑΕΠΠ σκ. 40, ΑΕΠΠ 758/2018, σκ. 45, 548/2020, σκ. 46,47). Επομένως, ο οικείος λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος.

30. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΤΕ», η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η προσφορά της εν λόγω εταιρείας ήταν απορριπτέα, καθώς δεν υπέβαλε τα πιστοποιητικά ISO κατά την υποβολή της προσφοράς της, κατά παράβαση του άρ. 24.2. γ' της Διακήρυξης. Αναφορικά με τον λόγο αυτόν, λεκτέα τα εξής: Στο άρ. 24.2. γ' της Διακήρυξης ορίζεται, ότι: **«Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα υπό (α) και (β) στοιχεία... γ) Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 22.Ε και 23.7 της παρούσας διακήρυξης»**. Ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν υπέβαλε τα ISO, κατά την υποβολή της προσφοράς του στις 14.09.2022 αλλά στις 21-09-2022, κατά παράβαση του άρ. 24.2 γ' της Διακήρυξης, που είχε τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, γενομένων δεκτών των ισχυρισμών της προσφεύγουσας, και άρα η προσφορά του ήταν απορριπτέα.

31. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΤΕ», η προσφεύγουσα ισχυρίζεται,

ότι η προσφορά της εν λόγω εταιρείας ήταν απορριπτέα λόγω μη υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης του άρ. 24.2 εδάφιο δ΄, στο οποίο ορίζεται, ότι: «24.2 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα υπό (α) και (β) στοιχεία:... δ) ΥΔ του οικονομικού φορέα ότι έλαβε πλήρη γνώση όλων των γενικών και τοπικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου και τους αποδέχεται ανεπιφύλακτα». Μάλιστα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η Επιτροπή Διαγωνισμού, κατά παράβαση του άρ. 102 Ν. 4412/2016, κάλεσε την συγκεκριμένη εταιρεία προς υποβολή της επίμαχης υπεύθυνης δήλωσης. Αναφορικά με τον λόγο αυτό, λεκτέα τα εξής: Η επίμαχη υπεύθυνη δήλωση που υπέβαλε ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει ημερομηνία σύνταξης στις 07.10.2022, δηλαδή χρόνο μεταγενέστερο της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών (η οποία ήταν η 15.09.2022, σύμφωνα με το άρ. 18 της Διακήρυξης), κατά παράβαση του άρ. 24.2 εδάφιο δ΄ της Διακήρυξης. Οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας πρέπει να γίνουν δεκτοί, ισχυόντων αναλογικώς όσων εκτέθηκαν στη σκ. 27.

32. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... Σ. ΧΡΗΣΤΟΣ», η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι: «...Στην προκειμένη περίπτωση ο προαναφερόμενος οικονομικός φορέας κατέχει εγγραφή στη 2η τάξη του Μ.Ε.ΕΠ., ως εκ τούτου δεν διαθέτει δυνατότητα ενημερότητας πτυχίου. Συναφώς, όφειλε να απαντήσει αρνητικά στην ενότητα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ, στην ερώτηση εάν είναι εγγεγραμμένος σε εθνικό σύστημα προεπιλογής. Η απάντηση «ΝΑΙ» που δίνει περί εγγραφής είναι αναληθής και εσφαλμένη και αντιφάσκει το ότι έχει εγγραφεί σε τάξεις μικρότερες ή ίσες από τη 2η τάξη του ΜΕΕΠ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να του αποκρυφθεί το μοναδικό ερώτημα που θα έπρεπε να απαντήσει εφόσον είχε απαντήσει σωστά «ΟΧΙ» και το οποίο είναι αν θα μπορεί να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης & φόρων...». Αναφορικά με αυτόν τον λόγο της προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Δεδομένου ότι η εν λόγω εταιρεία είναι 2ης τάξης ΜΕΕΠ και ισχυόντων αναλογικώς όσων εκτέθηκαν στη σκ. 10, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί εγγραφής σε εθνικό σύστημα προεπιλογής είναι απορριπτέοι.

33. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς του οικονομικού φορέα «... Σ. ΧΡΗΣΤΟΣ», η προσφεύγουσα

ισχυρίζεται, ότι η προσφορά του ήταν απορριπτέα, λόγω μη υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης του άρ. 24.2 εδάφιο δ΄, το οποίο ορίζει ότι: «24.2 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα υπό (α) και (β) στοιχεία:... δ) ΥΔ του οικονομικού φορέα ότι έλαβε πλήρη γνώση όλων των γενικών και τοπικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου και τους αποδέχεται ανεπιφύλακτα». Μάλιστα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η Επιτροπή Διαγωνισμού κατά παράβαση του άρ. 102 Ν. 4412/2016 κάλεσε τη συγκεκριμένη εταιρεία προς υποβολή της επίμαχης υπεύθυνης δήλωσης. Αναφορικά με τον λόγο αυτόν, λεκτέα τα εξής: Η επίμαχη υπεύθυνη δήλωση, που υπέβαλε ο εν λόγω οικονομικός φορέας, έχει ημερομηνία σύνταξης στις 10.10.2022, δηλαδή χρόνο μεταγενέστερο της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών (η οποία ήταν η 15.09.2022 σύμφωνα με το άρ. 18 της Διακήρυξης), κατά παράβαση του άρ. 24.2 εδάφιο δ΄ της Διακήρυξης. Οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας πρέπει να γίνουν δεκτοί, ισχυόντων αναλογικώς όσων εκτέθηκαν στη σκ. 26.

34. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... Σ. ΧΡΗΣΤΟΣ», η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η προσφορά της εν λόγω εταιρείας ήταν απορριπτέα λόγω μη υποβολής με την προσφορά του των προτύπων διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης, κατά παράβαση του άρ. 24.2 γ΄ της Διακήρυξης. Αναφορικά με τον λόγο αυτόν, λεκτέα τα εξής: Στο άρ. 24.2. γ΄ της Διακήρυξης ορίζεται, ότι: «Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, **επί ποινή αποκλεισμού**, να περιέχει τα ακόλουθα υπό (α) και (β) στοιχεία... γ) Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 22.Ε και 23.7 της παρούσας διακήρυξης». Ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν υπέβαλε τα ISO κατά την υποβολή της προσφοράς του (βλ. προσφορά του με α/α 263986), κατά παράβαση του άρ. 24.2 γ΄ της Διακήρυξης, που είχε τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, γενομένων δεκτών των ισχυρισμών της προσφεύγουσας και άρα η προσφορά του ήταν απορριπτέα.

35. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... Σ. ΧΡΗΣΤΟΣ», η προσφεύγουσα επικαλείται, ότι η προσφορά της εν λόγω εταιρείας ήταν απορριπτέα λόγω υποβολής δύο εντύπων οικονομικής προσφοράς. Αναφορικά με αυτόν τον λόγο, λεκτέα τα

εξής: Όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και όπως συνομολογεί και η προσφεύγουσα, ο εν λόγω οικονομικός φορέας υπέβαλε ένα έντυπο οικονομικής προσφοράς, πριν την τροποποίηση του διαγωνισμού την 04.08.2022 με α/α Συστήματος Ε.ΣΗ.ΔΗ.Σ 191293, και ένα έντυπο οικονομικής προσφοράς, κατόπιν της τροποποίησης του διαγωνισμού την 12.09.2022 και α/α Συστήματος Ε.ΣΗ.ΔΗ.Σ 191293,1. Οι οικείοι όμως ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι απορριπτέοι, ισχυόντων αναλογικώς όσων εκτέθηκαν στη σκ. 25.

36. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς του οικονομικού φορέα «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ο.Ε», η προσφεύγουσα επικαλείται εσφαλμένη απάντησή του στο ερώτημα περί εγγραφής σε εθνικό σύστημα (προεπιλογής), καθώς ο εν λόγω φορέας, ως εγγεγραμμένος στη 2^η τάξη του ΜΕΕΠ, όφειλε να απαντήσει αρνητικά στην ενότητα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ -στην ερώτηση εάν είναι εγγεγραμμένος σε εθνικό σύστημα προεπιλογής- και όχι θετικά. Αναφορικά με τον λόγο αυτόν, λεκτέα τα εξής: Ο εν λόγω οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος στη 2^η τάξη του ΜΕΕΠ και συνεπώς οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι απορριπτέοι, ισχυόντων αναλογικώς όσων εκτέθηκαν στη σκ. 10.

37. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ο.Ε», η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η προσφορά της εν λόγω εταιρείας ήταν απορριπτέα λόγω μη υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης του άρ. 24.2 εδάφιο δ', στο οποίο ορίζεται, ότι: «24.2 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα υπό (α) και (β) στοιχεία:... δ) ΥΔ του οικονομικού φορέα ότι έλαβε πλήρη γνώση όλων των γενικών και τοπικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου και τους αποδέχεται ανεπιφύλακτα». Μάλιστα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η Επιτροπή Διαγωνισμού, κατά παράβαση του άρ. 102 Ν. 4412/2016, κάλεσε την συγκεκριμένη εταιρεία προς υποβολή της επίμαχης υπεύθυνης δήλωσης. Αναφορικά με τον λόγο αυτόν, λεκτέα τα εξής: Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου και συνομολογεί η αναθέτουσα με τις απόψεις της, «Ο οικονομικός φορέας ... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΟΕ ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση της ΕΔ για την υποβολή της ΥΔ εμπρόθεσμα». Ισχυόντων αναλογικώς όσων εκτέθηκαν στη σκ. 27, οι σχετικοί ισχυρισμοί της

προσφεύγουσας και ο σχετικός λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνουν δεκτοί.

38. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς της εταιρείας «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ο.Ε», η προσφεύγουσα επικαλείται, ότι «Σύμφωνα με το άρθρο 24.2 εδάφιο (γ) της διακήρυξης ο κάθε οικονομικός φορέας όφειλε να επισυνάψει κατά την υποβολή της προσφοράς του τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 22.Ε και 23.7 της διακήρυξης. Ο οικονομικός φορέας δεν υπέβαλλε τα πρότυπα αυτά, ορθώς η αναθέτουσα αρχή δεν τον κάλεσε να τα προσκομίσει μεταγενέστερα, καθώς η παρούσα έλλειψη δεν θεραπεύεται κατ' άρθρο 102 του Ν.4412/2016 ή κατ' άρθρο 9 της διακήρυξης, ωστόσο παρέλλειψε να τον αποκλείσει από τη διαγωνιστική διαδικασία». Αναφορικά με τον λόγο αυτόν, λεκτέα τα εξής: Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου και συνομολογεί και η αναθέτουσα με τις απόψεις της σχετικά με τα επίμαχα ISO, «Ο οικονομικός φορέας ... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΟΕ ανταποκρίθηκε αποστέλλοντας τα σχετικά πιστοποιητικά μέσω του υποσυστήματος ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ στις 26/09/22. Η διαδικασία αυτή εκ παραδρομής δεν περιλήφθηκε στα πρακτικά της επιτροπής. Όλα τα αποδεικτικά έγγραφα υπάρχουν στο σύστημα ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ». Όμως, η πρόσκληση αυτή της αναθέτουσας προς προσκόμιση δικαιολογητικού, που προεβλέπετο επί ποινή αποκλεισμού, ήταν μη νόμιμη. Όμως, με το δεδομένο, ότι η προσκόμιση των επίμαχων πιστοποιητικών προεβλέπετο, επί ποινή αποκλεισμού, με την υποβολή της προσφοράς, η παράλειψη της εν λόγω εταιρείας να τα προσκομίσει με την προσφορά της συνιστά ουσιώδη παράλειψη. Εξ άλλου, δεν πρόκειται για παράλειψη, η οποία ήταν δυνατόν να αρθεί με την παροχή διευκρινίσεων κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2016, ακόμη και μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 42 του ν. 4782/2021. Τούτο δε, καθ' όσον η αναθέτουσα Αρχή έχει, βάσει της τελευταίας αυτής διάταξης, σχετική δυνατότητα να καλέσει τον διαγωνιζόμενο να συμπληρώσει στοιχεία του φακέλλου του, όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση του ν. 4782/2021, όπου ορίζεται ότι «με τη νέα διατύπωση του άρθρου 102, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει να διορθωθούν ή συμπληρωθούν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε ένα φάκελο υποψηφιότητας», όμως η δυνατότητα αυτή παρέχεται υπό

προϋποθέσεις, ήτοι εφ' όσον δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα, με τρόπο ώστε να του δίδεται αθέμιτο πλεονέκτημα έναντι των λοιπών συμμετεχόντων. Εν προκειμένω, η συμπλήρωση αυτών των πιστοποιητικών συνιστά μεταγενέστερη (μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών) τροποποίηση της προσφοράς, που έχει υποβληθεί, κατά καταστρατήγηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της νομιμότητας (πρβλ. ΕπΑνΣτΕ 346/2017, 184/2017, 135/2018), δεδομένου ότι δεν είναι δυνατή, μετά από πρόσκληση της αναθέτουσας Αρχής, η αναπλήρωση μη υποβληθέντων στοιχείων ή πληροφοριών (πρβλ. ΣτΕ 827/2019, 1490/2019, 18/2022 Δ.Εφ.Χανίων κ.ά.). Άρα, ο οικείος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

39. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς του οικονομικού φορέα «... Α.Τ.Ε.Β.Ε», η προσφεύγουσα επικαλείται ότι «...ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος στην 5η τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. και διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, ορθά απαντά «ΝΑΙ». Ωστόσο, στη συνέχεια στη σελ. 4 του ΕΕΕΣ του ερωτάται αν η εγγραφή καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής, δίνοντας την απάντηση «ΝΑΙ». Η απάντηση αυτή είναι αναληθής καθώς η ενημερότητα πτυχίου δεν καλύπτει τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 22.Ε της διακήρυξης αναφορικά με τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας & περιβαλλοντικής διαχείρισης (ISO) ...». Αναφορικά με τον λόγο αυτόν, λεκτέα τα εξής: Κατ' αρχάς, στο ΕΕΕΣ του ο εν λόγω οικονομικός φορέας, στο ερώτημα «Θα είναι σε θέση ο οικονομικός φορέας να προσκομίσει πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες;» δίνει την απάντηση: «Ναι». Περαιτέρω, στο ΕΕΕΣ και στο ερώτημα «Πιστοποιητικά από ανεξάρτητους οργανισμούς σχετικά με συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης Θα είναι σε θέση ο οικονομικός φορέας να προσκομίσει πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με τα απαιτούμενα συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης;», δίνει την απάντηση: «Ναι». Επιπλέον, με την προσφορά του υπέβαλε και τα απαιτούμενα ISO, κατά το άρθρο 24.2 εδάφιο

(γ) της Διακήρυξης. Εν όψει των εκτεθέντων στην παρούσα σκέψη, είναι απορριπτέος ο οικείος λόγος της προσφυγής.

40. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής κατά της νομιμότητας της προσφοράς του οικονομικού φορέα «... Α.Τ.Ε.Β.Ε», η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι τα προσκομιζόμενα από αυτόν ISO δεν αφορούν σε κατασκευή δικτύων ύδρευσης και ως εκ τούτου δεν καλύπτουν το αντικείμενο του διαγωνισμού. Όπως προκύπτει από την επισκόπηση της προσφοράς του εν λόγω οικονομικού φορέα, αυτός προσκόμισε τα ISO 9001:2015, 14001:2015, 45001:2018 με πεδίο εφαρμογής την κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση ιδιωτικών και δημοσίων έργων, μεταξύ των οποίων και υδραυλικών έργων. Επομένως, ο οικείος λόγος της προσφυγής είναι απορριπτέος, ισχυόντων αναλογικώς όσων εκτέθηκαν στη σκ. 17.

41. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, η παρέμβαση να γίνει δεκτή και ν' ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, καθ' ο μέρος έκανε δεκτές τις προσφορές των οικονομικών φορέων «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Ε», «... ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΤΕ» «... ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ο.Ε» και «... Σ. ΧΡΗΣΤΟΣ», ενώ αυτές έπρεπε να αποκλεισθούν από την περαιτέρω διαγωνιστική διαδικασία.

42. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί στην προσφεύγουσας το παράβολο που κατέβαλε, κατά τις διατάξεις των άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στην προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2023 και εκδόθηκε στις 23 Ιανουαρίου 2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΣΚΙΑΝΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ